

havde virket ved de Afskrivninger, som den Gang blev foretaget efter Forhandling med Bankinspektøren, og som endogsaa blev noget større, end hvad der var foreslaaet af Banken selv. Men hele denne Afskrivningsproces, som da fandt Sted, gjorde det jo ganske klart, ikke blot, hvad det vilde sige at overtage Garantien for en Banks Tab, men ogsaa at overtage Garantien for en Banks Forretning. Thi Forholdet er jo ikke det, at de Tab, som vi i Fjor fik Besked om, alle stammede fra Fortiden; de Tab, der stammede fra Fortiden, var saadanne Ting, som man ikke havde villet erkende tidligere, men om hvis Forhold, der i øvrigt herskede Klarhed, fordi man havde nævnt, at saadanne Ting forelaa, men man havde ikke villet foretage en Afskrivning. Men Halvdelen af det 130 Mill. Kr.'s store Tab stammede fra Vedligeholdelse af Forretninger, den vedblivende Finansiering af disse Forretninger, som havde fundet Sted i disse Aar for Staten under dens Garanti og — som det nu viste sig — paa dens Bekostning. Det staar i den Beretning, som aflagdes, at det er Deflationsperioden, den voldsomme Deflationsperiode, som har fremkaldt denne Krise og Vanskelighederne ved Bankens Finansiering af de Virksomheder, og dette er vistnok ogsaa rigtigt. Hvis Deflationen ikke kan paaberaabes som Begrundelse for, at Banken har lidt et halvt Hundrede Millioner Krønens Tab yderligere i disse Aar, maatte man nødvendigvis være skredet til en Undersøgelse af, hvorledes denne Bank var blevet ledet, saa maatte man have kritiseret denne Direktions Ledelse af Banken. Men jeg antager, at det vil vise sig, thi en Undersøgelse finder jo nu Sted i Stilhed, at Forholdet er dette, at Deflationen har standset og umuliggjort en Opretholdelse af Virksomheder, som uden denne vilde have kunnet finde Fodfæste og have haft sin Værdi. Jeg vil gerne spørge, om det er rigtigt — jeg ved det ikke, men har hørt det —, at der for de af Staten indsatte Bankraadsmedlemmers Vedkommende overhovedet ikke har eksisteret nogen samlet Instruks, vel en personlig Udnævnelse med Angivelse af visse Pligter, men ikke nogen Instruks om, hvad Bankraadet har at foretage sig i Forhold til Direktionen, og ingen Instruks om, hvad Regnskabsudvalget har at foretage sig i Forhold til selve Bankraadet og Direktionen, før den nuværende højtærede Erhvervsminister for nylig har udfærdiget saadanne Instruks. Det er dog næsten

utroligt, hvis det er rigtigt, at der ikke har eksisteret nogen saadan Instruks, som sikrede, at de Folk, som Staten udnævnte, ogsaa virkelig følte en bestemt Kontrolforpligtelse under deres Arbejde. Der har lydt Klager fra Erhvervslivet over Landmandsbankens Statsfinansiering af Erhvervslivet, og det er forklarligt. Der har lydt Klager fra Samfundsborgerne derover, naar de har faaet Regningen præsenteret, ikke til øjeblikkelig Indbetaling, men foreløbig til Meddelelse om, at Inkassationen kommer en Gang. Derfor vil jeg til de andre Spørgsmaal, som er stillet angaaende Landmandsbanken, ogsaa føje mit til den højtærede Minister med Anmodning til ham om at fremme en Afvikling af Forholdet mellem Banken og Staten saa hurtigt som muligt, thi den nuværende Situation er fuldkommen uholdbar, og den er ikke mindst uholdbar for den Minister, der sidder i Erhvervsministeriet, under hvilket dette Amfibium lever. Banken kan ikke være tjent med den nuværende Ordning, Staten kan ikke være tjent dermed, Erhvervslivet kan ikke være tjent dermed, en Afvikling maa tilvejebringes, thi saa længe en Afvikling ikke har fundet Sted, har hverken Statens Finanser eller Erhvervslivet fast Grund under Fødderne, saa sidder vi her paa Mosegrund eller i Kviksand. Det er jo betegnende, at den højtærede Finansminister med store Bestræbelser og ved Gennemførelsen af en stor Skattelov tilvejebringer en Konsolidering og en Formindskelse af Statsgælden paa 40 Mill. Kr., og ikke før har han fuldført dette Værk, som det ærede Medlem Hr. Korsgaard siger er mere, end man kan forlange i denne Tid, ikke før er dette sket, førend vi faar at vide, at der op af det samme Morads er vokset en ny Gæld paa 130 Mill. Kr. Hvad har saa alt det, der er sket i disse Aar, betydet? Enhver kan forstaa, at en saadan Tilstand ikke vedblivende kan eksistere, og jeg glædede mig derfor over, at ogsaa det ærede Medlem Hr. N. Neergaard begyndte med at spørge, om Afviklingen af denne Ordning snart vilde komme.

Jeg gjorde den Bemærkning i Begyndelsen, at der i Vejle var kommet et højest nødvendigt Supplement til den Tale, Ministeren holdt ved Aabningen af Rigsdagssamlingen, og det, jeg sigtede til, var jo dette, at der i denne Aabningstale ikke fandtes nogle Ord om Landmandsbanken, og at disse Ord, som i høj Grad krævedes, lykkeligtvis er kommet i Vejle.